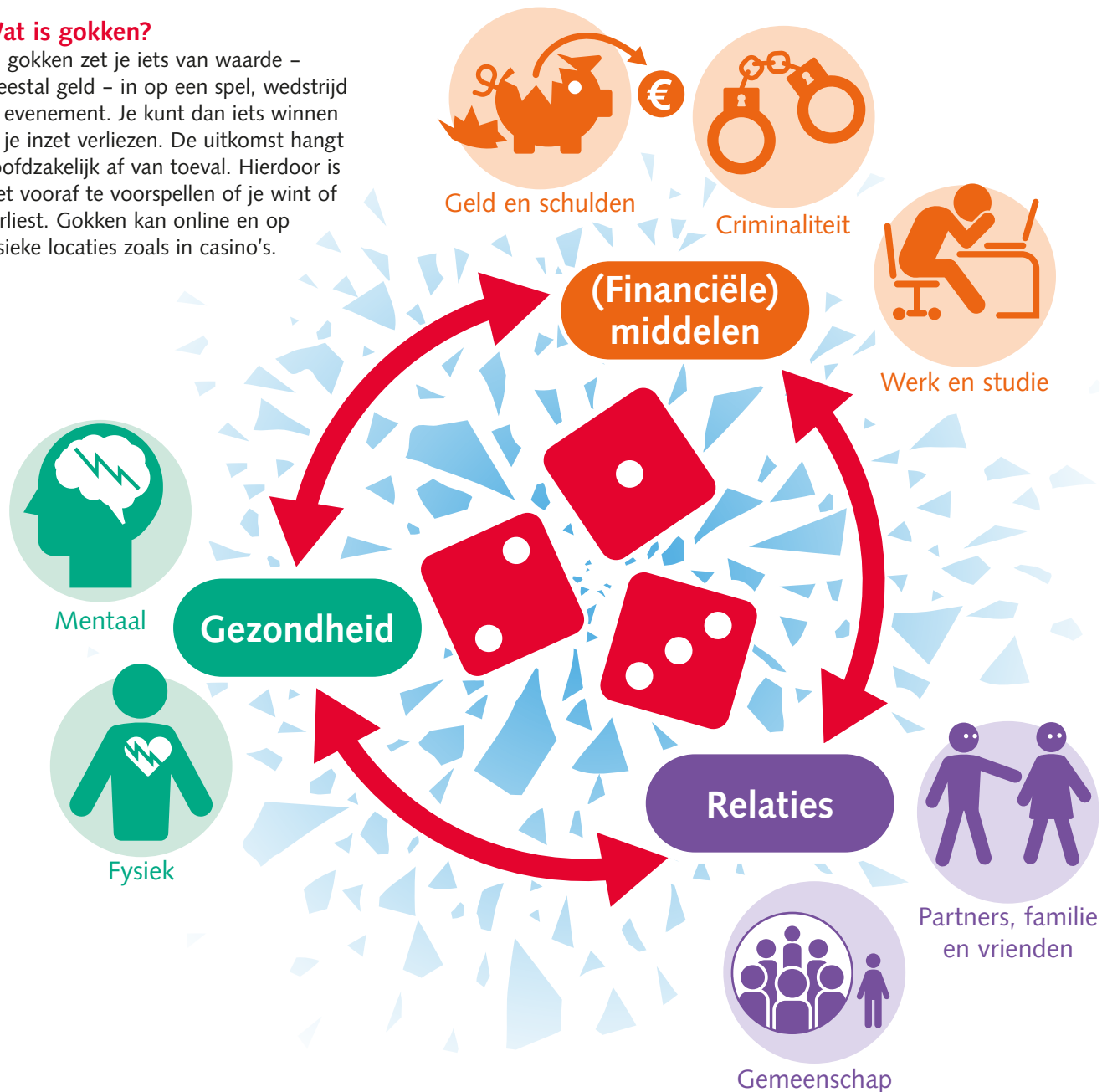

Wat is gokschade?

Met gokschade bedoelen we de negatieve gevolgen van gokken voor mensen, gezinnen, en de maatschappij. Deze negatieve gevolgen kunnen op verschillende gebieden voorkomen, zoals (financiële) middelen, gezondheid en relaties. De ernst van schade kan verschillen. Soms is gokschade tijdelijk, maar het kan ook blijvend zijn. Zelfs nadat iemand is gestopt met gokken. In sommige gevallen raakt gokschade zelfs meerdere generaties.

Wat is gokken?

Bij gokken zet je iets van waarde – meestal geld – in op een spel, wedstrijd of evenement. Je kunt dan iets winnen of je inzet verliezen. De uitkomst hangt hoofdzakelijk af van toeval. Hierdoor is niet vooraf te voorspellen of je wint of verliest. Gokken kan online en op fysieke locaties zoals in casino's.

Niet alleen gevolg, maar ook oorzaak

Problemen met (financiële) middelen, relaties en gezondheid kunnen al aanwezig zijn vóórdat iemand begint met gokken en door gokken verergeren. Iemand met geldproblemen kan bijvoorbeeld gaan gokken in de hoop hiermee geld te verdienen. Als er door het gokken geld verloren gaat dat eigenlijk onmisbaar is, ziet diegene misschien geen andere optie dan meer te gaan gokken in een poging het geld terug te winnen. Hierdoor lopen de verliezen nog verder op en ontstaat een vicieuze cirkel.

Opeenstapeling

Verschillende vormen van gokschade kunnen leiden tot andere vormen van gokschade. Zo kunnen problemen met geld ontstaan door gokken leiden tot stress en angst. Dit kan dan weer zorgen voor slaapproblemen of middelengebruik om met de stress om te gaan of even te vluchten. Tegelijkertijd kunnen geldzorgen of gezondheidsproblemen relaties onder druk zetten, waardoor conflicten en relatiebreuken kunnen ontstaan. Op die manier ontstaat er een situatie waarin problemen door gokken zich opstapelen.

(Financiële) middelen

Geld en schulden

Gokken kan ervoor zorgen dat iemand **minder geld overhoudt voor basisbehoeften** zoals huur of hypotheek, boodschappen en zorgkosten. Als iemand steeds vaker en langer gokt, zal diegene uiteindelijk geld moeten lenen, waardoor **schulden** ontstaan. Sommigen zullen nog meer gaan gokken in de hoop een groot geldbedrag te winnen en schulden te kunnen aflossen, maar zo nog meer schulden maken. Uiteindelijk kan iemand zijn huis kwijtraken en dus **dak- of thuisloos** worden. Dit heeft ook gevolgen voor de samenleving als geheel, zoals **druk op en hogere kosten voor sociale voorzieningen, schuldhulpverlening, en daklozenopvang**.

Criminaliteit

Door gokken kan iemand **asociaal gedrag** gaan vertonen. Voorbeelden hiervan zijn liegen en afspraken niet nakomen. Ook kan stress en frustratie over het gokken leiden tot **agressief gedrag**. Dit kan ruzies, vechtpartijen en overtredingen van de wet veroorzaken. Daarnaast kan iemand geld of waardevolle spullen gaan **stelen** om mee te gokken of om gokschulden af te betalen. Ook kan iemand daarom bijvoorbeeld **drugs** gaan **dealen**. Andere voorbeelden zijn het bewust misleiden over geldzaken (**fraude plegen**), zoals geld van het werk of een lening bedoeld voor een huisrenovatie te gebruiken om mee te gokken. Crimineel gedrag heeft ook gevolgen voor de samenleving, waaronder **extra druk en kosten voor het rechtssysteem**.

Werk en studie

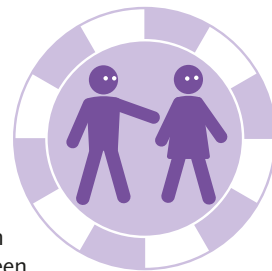
Gokken kan ervoor zorgen dat iemand **zich niet meer op werk of studie kan concentreren**, omdat het gokken diegene de hele tijd bezighoudt. Dit kan leiden tot **slechtere prestaties en werk- of studieuitval**. Slecht functioneren op werk kan uiteindelijk leiden tot **baanverlies**. Iemand kan ook ontslagen worden doordat diegene fraude of diefstal pleegt om het gokken of gokschulden te betalen. Minder presteren en werkloosheid zorgen ervoor dat we **als land minder productief zijn**.

Relaties

Partners, familie, vrienden

Stress en zorgen door gokken kunnen ruzies in relaties veroorzaken. Partners, vrienden en familie kunnen boos, bezorgd of wantrouwend zijn, wat spanning geeft. Dit kan uitlopen tot **verbaal of lichamelijk geweld**. Vertrouwensproblemen en zorgen kunnen **relaties kapotmaken**, soms eindigend in een **scheiding**. Deze gevolgen zorgen ook voor bredere problemen in de samenleving, zoals **extra druk op het juridische systeem (rechters en advocaten), op hulpverleners en op de woningmarkt**.

Gemeenschap

Mensen met gokproblemen kunnen zich terugtrekken uit sociale activiteiten. Dit kan leiden tot **sociale isolatie** binnen de gemeenschap. Dat houdt in dat iemand contacten binnen bijvoorbeeld zijn geloof, buurt of (sport)vereniging verliest en zich eenzaam en buitengesloten voelt. Dit kan leiden tot een samenleving met **minder sociaal kapitaal**: de onderlinge band in de buurt of gemeenschap wordt zwakker, doordat mensen elkaar minder helpen en vertrouwen.

Gezondheid

Mentale gezondheid

Gokken kan zorgen voor problemen, zoals verlies van controle, geldzorgen en ruzies. Ook bestaan er in de maatschappij vooroordelen over mensen met gokproblemen. Hierdoor kan iemand **bang zijn**, veel **stress** voelen en **zich schamen**. Dit kan leiden tot **sombere gevoelens en depressie**. Soms ziet iemand geen uitweg meer en kan dan **zelfmoord overwegen**. Voor de samenleving kunnen mentale gezondheidsproblemen door gokken leiden tot **baan- of studieuitval en hogere zorg- en ziektekosten**.

Fysieke gezondheid

Gokken kan zorgen voor verschillende fysieke gezondheidsproblemen. Door lange goksessies kan iemand **minder tijd nemen om gezond te eten en minder bewegen**. Daarnaast kan gokken stress en spanning veroorzaken, waardoor iemand **moeite heeft met slapen** of (meer) **alcohol of drugs gaat gebruiken** om te vluchten. Dit kan voor lichamelijke gezondheidsproblemen zorgen, waardoor mensen vaker naar de dokter moeten. Voor de samenleving leiden fysieke gezondheidsproblemen door gokken tot bijvoorbeeld **uitval op werk of studie en hogere zorg- en ziektekosten**.

Bronnen

1. Marionneau, V., Egerer, M., & Raisamo, S. (2023). Frameworks of gambling harms: a comparative review and synthesis. *Addiction Research & Theory*, 31(1), 69-76. <https://doi.org/10.1080/16066359.2022.2113071>
2. Wardle, Heather and Reith, Gerda and Best, David and McDaid, David and Platt, Stephen (2018) Measuring gambling-related harms: a framework for action. Gambling Commission, Birmingham, UK. <http://eprints.lse.ac.uk/89248/>

Kijk voor meer informatie over gokken en gokschade op www.trimbos.nl/kennis/digitale-media-gokken/expertisecentrum-gokken/

Colofon

Dit is een uitgave van het Trimbos-instituut (2025). Artikelnummer: TRI-62-122.

Auteurs: Suzanne Geurts, Mijntje Meijer & Antonius J. van Rooij

Vormgeving: Rijkers Infographics

Deze infographic is tot stand gekomen met subsidie vanuit het programma Preventie van Kansspelververslaving van ZonMw [1045002310006].